

A vár Alvincen

Mint egy várrom, olyan ez a felhő. Omladékain csomókban nő a hosszúszájú esti szél.

Arcomon végigseper a készülő sötétkék vihar, mintha elsírnám magam, lefut a csepp, eltorzulok a láthatatlan viaskodásban, rohanásom valami vágatás lesz, csengnek a kardok és dörög. De az időnek kő vagyok, víz-falak alatt az ázó szobor a kastélykertben, a töredezett — hát ezért álltam meg végül mégis. Segítsetek.

A lét gondolatot se enged. Az ember kiszakítja magát. Mert a gondolatnál különb önkívületek hullhatnak rám.

Legalább egyszer ha tökéletesen meg lehetne örökölni, ha befogadna ez a pillanatnyi tünemény-táj a várral s korával. A nemlétező vár sosemvolt korába jutni...

Én is sokmindent éltetek, tudom. Hallgatom előttemjárt költők papír-kórusát, s később fiatalabbak figyelnek, míg vergődöm itt. Nem okozok zavart, ígérem: aztán visszatérek meghalni bárhol, ide, koromba.

Mert az időnek úgyis kő vagyok. Pedig fájdalmasabb és megerősítőbb nincs, mint hirtelen megállni, átmenet nélküli elnyugvások éppen úgy fájnak, mint a heves roham. Hirtelen béke lesz. A vár mellől szépen kihal a történelem. És akkor mindent vállalni lehet, vállalni szabad, vállalni kell annak, akit itt kapott az orgyilkos tör vagy a szabályos naplemente:

ez itt az arcom, a kardom, az akaratom —
vagy tagadjátok,
vagy csodáljátok.

A következő ütközet

Ott fájok, ahol abbahagyta a fölösleges figyelmeztetések kórusa.

Hallom, de nem akarom.

Hallom, mit titkol a múlt, s mit üzen a jövő.

Ülök a napon. A költők ezeregyévesek és egyévesek, eléjük érkezik egy kép: madárrepülőgép, egy kapu ásitása, a reggeli lap, — s fűjják a próféciákat.

Hadd lássátok időnként a világrészek esélyeit! Számomra a világ a mások

közérzete: idő.

Mennyi megjárt idő veled, te én, te magam!
Mennyi elrontott idő, te fehér, fekete, sárga!
Vagy.

Nem vagy.

Ez sem.

Az is.

Ülök a napon, s köreimet rajzolom.

Ne bántsátok Archimedeszt újra.

Esendő test és nevetséges kockázatoknak kitéve.

Hogy értessem meg veletek, hogy ha elesem a
mindennapi semmivel vívott csatában ...

Ó én fájó logikám,

hogy ne mindig az amúgyis elpusztíthatatlan

mindent védelmezzétek!

Vita nostra brevis est.

Mikor még Európában mindenki egyenlő

volt, senkinek se volt két kőkalapácsa,

Gutenbergje, Villonja, Michelangelója és

sikerült visszautasítani Afrika gyámkodását,

valamint azt, hogy Ázsia gyarmatosítson,

akkor megkezdte az a rövid nevű,

ÉN-nevű mérreg a megnevezhetetlen

felmerülést. Lovasok bokáig jártak

a hullámszó bosszúban, felszivódott

oszlopokon és mezítlábakon a mezőkből.

Gótika, ibolyaidegek —

hatalom a letiportatásban,

győzelem a megveretésben,

gyógyulás a sebesülésben,

pihenés az ordításban

és végül havazott hangjegyekkel és ábécével,

havazott meredek házfedelekre, szalmatetőkre.

Csak itt tanulták meg, hogy

sziklás a talaj,

gyengén táplál az osztálytársadalom,

de az élet fiatal teste akár titokban is

szeretkezik az öröklött kötelességekkel.

Gaudeamus igitur, csurdé vénuszok!

A világművészetnek is receptje van, mint

az iparnak s a földművelésnek.

Míg Európa áttekinthető világháborúkkal

és szabályos forradalmakkal volt

elfoglalva, más előzményekből

fogant tömegek valahol fölfedezték, hogy

végtelen táncaik vigasztalni fogják

a világot.

Már is izgalomba hoznak képzeletbeli

vitáim a jövőből.

Valahol fel vagyon írva a csésészék

fenekére, a kardok pengéire, a könyvek
legutolsó oldalára, hogy
ne bánts a porcelánt,
ne tépd a gondolatot,
ne mozdítsd a beteget,
ne nyúlj semmihez, amit csak elronthat,
aki nem ért hozzá.

A „vajon“, a „hátha“, a „talán“ nem forradalom, egykor az emberiség biztos úgy szavazott volna, hogy nem forog a föld, csak mert isten egyik erkélyéről meg lehetett szavaztatni arról is.

Csatlakozom a tiltakozókhoz, itt van kezemben a számolni-tudás vörös lobogója.

Vivat Academia. Vivant professores.

Az idő földgömbjének van északi, déli, keleti és nyugati sarka is,

s ha az emberiség úgy döntene, hogy le kell rombolni a képtárakat, akkor meg fogom kérdezni tőle kétezeregyben, vagy háromezertizenegyben: te melyik emberiség vagy, hogy megint az egész nevében szeretnél nyilatkozni?

Készül a következő ütközet. Hacsak Valaki a döntő pillanatban oda nem veti magát, s el nem kiáltja, hogy csak a lelkemen keresztül.

Szervátiusz Tibor: „Börtön“ (részlet)

